

PREZES

REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 18 listopada 2013 r.

Znak: WK-6100/24/4/13

Pani
Lucyna Ekkert
Starosta Powiatu
Tarnogórskiego

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 1 lipca do 9 września 2013 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Powiatu Tarnogórskiego za okres od 1 stycznia 2009 r. do 9 września 2013 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 19 września 2013 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113).

W zakresie udzielania zamówień publicznych:

- *W roku 2011 w toku realizacji zamówienia publicznego p.n.: „Przebudowa Pałacu Myśliwskiego oraz Budynku Nowego wraz z zagospodarowaniem terenu ośrodka – Domu Pomocy Społecznej w Miedarach – Etap I rozbudowa budynku Nowego” udzielono zamówienia dodatkowego w trybie z wolnej ręki na kwotę 265.000 zł, pomimo braku zaistnienia przesłanek do zastosowania tego trybu wymaganej w przepisach art. 67 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).*

Zamówienia uzupełniającego udzielono na podstawie umowy z dnia 6 kwietnia 2011 r., której przedmiotem było wykonanie robót budowlanych określonych w protokole konieczności z dnia 14 lutego 2011 r., polegających na:

- wykonaniu tynków na powierzchni ścian i stropów po zdemontowanych okładzinach, wzmocnienia konstrukcji dachu budynku oraz wyburzeniu i wykonaniu nowych ścian wewnętrznych poddasza, rozbiórce i wykonaniu nowych posadzek, obudowie poddaszy, podłączeniu cyrkulacji, podhiciu betonem ścian budynku Nowego w miejscu brakującego fundamentu, zagospodarowaniu terenu wokół wejść do budynku związane z zalewaniem budynku wodą opadową na skutek nachylenia terenu, wykonanie instalacji kanalizacyjnej na zewnątrz i wewnątrz budynku, wykonaniu pozostałych robót dodatkowych w branżach: instalacja wodociągowa, instalacja c.o.

Konieczność wykonania robót objętych zamówieniem dodatkowym zamawiający argumentował błędami projektowymi oraz niemożnością dokonania robót odkrywkowych ze względu na fakt użytkowania budynku.

Zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 5 lit. a i b ww. ustawy, zamówieniami dodatkowymi mogą być wyłącznie zamówienia, niezbędne do prawidłowego wykonania zamówienia podstawowego, których wykonanie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia, jeżeli:

- z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie zamówienia dodatkowego od zamówienia podstawowego wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów, lub

- wykonanie zamówienia podstawowego jest uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego.

Nie każde zatem rozszerzenie zakresu zamówienia podstawowego będzie skutkowało wystąpieniem przesłanek udzielenia zamówienia dodatkowego. Cechą zamówienia dodatkowego jest bowiem to, że jego wykonanie jest konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia, która powinna mieć charakter obiektywny i bezwzględny oraz wynikać z przyczyn zewnętrznych, niezależnych od zamawiającego i dotyczyć przypadku, gdy zamawiający, przy zachowaniu należytej staranności na etapie przygotowania specyfikacji zamówienia podstawowego nie mógł przewidzieć konieczności wykonania pewnych robót.

Dokonanie prawidłowej oceny stanu technicznego obiektu leży w gestii zamawiającego, wiąże się z należyтым przygotowaniem procesu inwestycyjnego i braki w tym zakresie nie mogą być usprawiedliwiane utrudnieniami mającymi jedynie charakter organizacyjny, jak fakt użytkowania obiektu.

Umowę z wykonawcą w sprawie zamówienia dodatkowego podpisali:

- p. Aleksandra Król-Skowron – b. Członek Zarządu Powiatu (obecnie Sekretarz Powiatu),*
- Naczelnik Wydziału Inwestycji.*

Protokół postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki zatwierdzony został przez p. Beatę Dymarczyk-Grochowinę – b. Sekretarza Powiatu (osoba wykonująca czynności kierownika zamawiającego) dnia 5 maja 2011 r.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenia zamówień publicznych, stosownie do art. 67 ust. 1 pkt 5 lit a i b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907), mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885).

W zakresie gospodarowania majątkiem:

- W czerwcu 2010 r. objęto akcje o wartości 1.000.000 zł Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego S.A. w Tarnowskich Górach pomimo faktu, iż zasady obejmowania udziałów i akcji uchwalone zostały dopiero na mocy uchwały nr LVI/509/2010 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 31 sierpnia 2010 r. Powyższym naruszono art. 12 pkt 8 lit. g ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm. a następnie z 2013 r. poz. 595), stosownie do którego do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych powiatu dotyczących tworzenia i przystępowania do spółek, ich rozwiązywania i występowania*

z nich oraz określania zasad wnoszenia wkładów oraz obejmowania, nabywania i zbywania udziałów i akcji.

Pismo o przekazanie kwoty 1.000.000 zł na konto Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego S.A. z dnia 25 czerwca 2010 r. podpisał Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych. Uchwałę Nr 305/1533/2010 w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki poprzez wniesienie wkładu w formie środków pieniężnych i wyrażenia zgody na objęcie w podwyższonym kapitale zakładowym ww. spółki podjął Zarząd Powiatu w Tarnowskich Górach w dniu 5 lipca 2010 r.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach w zakresie obejmowania udziałów i akcji spółek stosownie do treści art. 12 pkt 8 lit g ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595) oraz postanowień uchwały nr LVI/509/2010 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie określania zasad wnoszenia wkładów oraz obejmowania, nabywania i zbywania udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego przez Powiat Tarnogórski, wraz ze zmianami wynikającymi z uchwały nr XXX/335/2012 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 27 listopada 2012 r., mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *Do dnia zakończenia kontroli, tj. dnia 9 września 2013 r., w Starostwie Powiatowym w Tarnowskich Górach prowadzono księgi rachunkowe (w tym dzienniki częściowe) przy użyciu programu komputerowego „Millennium”. Program ten jednak nie umożliwiał wygenerowania zbiorczego zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej na koniec każdego okresu sprawozdawczego oraz zestawienia obrotów dzienników częściowych, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).*

Na dzień 31 grudnia 2012 r. sporządzono zbiorcze zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej za pomocą arkusza kalkulacyjnego Excel na podstawie wygenerowanych wydruków zestawień obrotów i sald z programu finansowego „Millennium” dla poszczególnych ksiąg jednostki i organu.

W dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości jednostki, wprowadzonej Zarządzeniem Nr 81/2010 Starosty Tarnogórskiego z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości w Starostwie Powiatowym w Tarnowskich Górach, wraz ze zmianami, przyjęto, że księgi rachunkowe prowadzone są komputerowo.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ww. ustawy o rachunkowości na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald, zawierające: 1) symbole lub nazwy kont; 2) salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego; 3) sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego. Obroty tego zestawienia powinny być zgodne z obrotami dziennika lub obrotami zestawienia obrotów dzienników częściowych.

Następnie stosownie do art. 13 ust. 5 ww. ustawy o rachunkowości, przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości Powiatu Tarnogórskiego zgodnie z obowiązującymi przepisami w okresie od 2009 r. do 15 kwietnia 2013 r. należały do p. Ewy Wachowiak – byłego Skarbnika Powiatu Tarnogórskiego. Od dnia 17 kwietnia 2013 r. obowiązki w tym zakresie należały do p. Cezarego Baryłko – Skarbnika Powiatu Tarnogórskiego.

Wniosek nr 3

Dostosować program komputerowy, przy zastosowaniu którego prowadzone są księgi rachunkowe Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach, do wymogów art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz sporządzić zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej oraz zestawienia obrotów dzienników częściowych za 2013 r., o których mowa w tym przepisie, mając na uwadze art. 13 ust. 5 ww. ustawy oraz przyjęte zasady (politykę) rachunkowości jednostki, wprowadzone Zarządzeniem Nr 81/2010 Starosty Tarnogórskiego z dnia 31 grudnia 2010 r.

- *W ewidencji księgowej budżetu na dzień 31 grudnia 2012 r. wykazano stan konta 224 – „Rozrachunki budżetu” i konta 240 – „Pozostałe rozrachunki” jako „per saldo” posiadanych należności i zobowiązań. Było to niezgodne z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych. Powyższe było również sprzeczne z zasadami funkcjonowania ww. kont rozrachunkowych określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz w zkładowym planie kont dla budżetu jednostki samorządu terytorialnego - Powiatu Tarnogórskiego.*

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości Powiatu Tarnogórskiego, zgodnie z obowiązującymi przepisami w okresie od 2009 r. do 15 kwietnia 2013 r., należały do p. Ewy Wachowiak – byłego Skarbnika Powiatu Tarnogórskiego. Od dnia 17 kwietnia 2013 r. obowiązki w tym zakresie należały do p. Cezarego Baryłko – Skarbnika Powiatu Tarnogórskiego.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach w zakresie prawidłowego wykazywania w ewidencji księgowej budżetu dwustronnych sald kont rozrachunkowych obrazujących rzeczywisty stan należności i zobowiązań, stosownie do art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz zasad

funkcjonowania kont rozrachunkowych określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie sprawozdawczości:

- *W sprawozdaniu Rb-ST rocznym o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2012 r. wykazano dane w zakresie zgromadzonych na rachunkach bankowych środków pieniężnych niezgodnie z zasadami sporządzania tego sprawozdania określonymi w § 15 załącznika Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103). W powyższym sprawozdaniu Rb-ST na koniec 2012 r. wykazano nie tylko stan środków pieniężnych na rachunku budżetu, ale także wartość sum depozytowych w kwocie 279.243,25 zł zaewidencjonowanych na koncie 139 – „Inne rachunki bankowe”, stanowiących obce środki pieniężne, podlegające zwrotowi.*

Zadania w zakresie przygotowywania danych do sprawozdań wykonywali pracownicy Wydziału Finansowo-Księgowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału. Sprawozdanie Rb-ST roczne o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2012 r, sporządzone 19 marca 2013 r. podpisali: p. Lucyna Ekkert – Starosta Powiatu oraz z upoważnienia Skarbnika Powiatu Tarnogórskiego – Naczelnik Wydziału Budżetu.

W trakcie kontroli tj. w dniu 12 sierpnia 2013 r. sporządzono korektę ww. sprawozdania Rb-ST oraz przesłano skorygowane sprawozdanie do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach w zakresie prawidłowego sporządzania sprawozdań Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego, stosownie do postanowień § 15 załącznika Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *Nieprawidłowo dokonano kontroli formalno-rachunkowej sprawozdania rocznego Rb-34S z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych za okres od początku 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. złożonego przez Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury w Tarnowskich Górach. Powyższe było niezgodne z § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego*

2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), a poprzednio rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami, jednostki otrzymujące sprawozdania są obowiązane sprawdzić je pod względem formalno-rachunkowym, są także uprawnione do kontrolowania merytorycznej prawidłowości złożonych sprawozdań, w tym celu mogą żądać przedstawienia wskazanych ksiąg rachunkowych i dokumentów.

W sprawozdaniu wykazano wykonanie wydatków w § 4300 – „Zakup usług pozostałych” wyższe o 215,20 zł w stosunku do planu.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach, jednostka nie dokonała korekty sprawozdania, mimo że zmiana planu została zatwierdzona przez Dyrektora Młodzieżowego Domu Kultury w dniu 2 listopada 2010 r.

Ponadto stwierdzono, że w sprawozdaniach kwartalnych Rb-34 z wykonania planów finansowych dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi sfinansowanych, a następnie półrocznych i rocznych Rb-34S z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, złożonych przez dwie placówki oświatowe zostało wykazane wykonanie wydatków wyższe od planu. Dotyczyło to następujących podziałek klasyfikacji budżetowej:

- Zespole Szkół Specjalnych w Radzionkowie w dziale 801 – „Szkoly podstawowe”, rozdziale 80102 – „Szkoly podstawowe specjalne”:
 - za okres od początku 2009 r. do dnia 30 czerwca 2009 r., tj. za II kwartały 2009 r.
 - § 4210 – „Zakup materialów i wyposazenia”
plan 0,00 zł, wykonanie 10.100,30 zł - przekroczenie planu o kwote 10.100,30 zł
 - § 4220 – „Zakup srodkow zywnosci”
plan 0,00 zł, wykonanie 6.935,50 zł - przekroczenie planu o kwote 6.935,50 zł
 - § 4300 – „Zakup uslug pozostalych”
plan 0,00 zł, wykonanie 2.263,95 zł - przekroczenie planu o kwote 2.263,95 zł
 - za okres od początku 2009 r. do dnia 31 grudnia 2009 r. tj. za IV kwartały 2009 r.
 - § 4210 – „Zakup materialow i wyposazenia”
plan 6.900,00 zł, wykonanie 7.193,59 zł - przekroczenie planu o kwote 293,59 zł
 - § 4220 – „Zakup srodkow zywnosci”
plan 7.000,00 zł, wykonanie 7.295,50 zł - przekroczenie planu o kwote 295,50 zł
 - § 4240 – „Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i ksiazek”
plan 500,00 zł, wykonanie 608,89 zł - przekroczenie planu o kwote 108,89 zł
 - § 4300 – „Zakup uslug pozostalych”
plan 1.000,00 zł, wykonanie 1.280,95 zł - przekroczenie planu o kwote 280,95 zł
 - za okres od początku 2013 r. do dnia 30 czerwca 2013 r.
 - § 4300 – „Zakup uslug pozostalych”
plan 2.250,00 zł, wykonanie 7.141,96 zł - przekroczenie planu o kwote 4.891,96 zł
- Zespole Szkol Techniczno-Humanistycznych w Radzionkowie w dziale 801 – „Szkoly podstawowe”, rozdziale 80130 – „Szkoly zawodowe”:
 - za okres od początku 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.
 - § 2400 – „Wplywy do budzetu pozostalosci srodkow finansowych gromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budzetowej”
plan 0,00 zł, wykonanie 235,63 zł - przekroczenie planu o kwote 235,63 zł.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych, dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w

planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. W poprzednio obowiązującym stanie prawnym w tym zakresie obowiązywały przepisy art. 35 ust. 1 oraz art. 138 pkt 3 w związku z art. 189 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.). Ponadto, zgodnie z art. 223 ust. 1, 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, samorządowe jednostki budżetowe prowadzące działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty gromadzą na wydzielonym rachunku dochody określone w uchwale przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. Wydatki z rachunku, o którym mowa w ust. 1, mogą być dokonywane do wysokości kwot zgromadzonych dochodów, w ramach planu finansowego. Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi w trakcie kontroli przez p. Lucynę Ekkert – Starostę Powiatu Tarnogórskiego przyczyną powyższego było:

- w odniesieniu do sprawozdania za II kwartał 2009 r. – nie przedstawienie projektu planu dochodów własnych na rok 2009 r., z kolei wniosek o utworzeniu planu wydatków został zgłoszony dopiero na sesję sierpniową Rady Powiatu;
- w odniesieniu do sprawozdania za IV kwartał 2009 r. – grudniowy wpływ darowizny, której nie przewidziano przy poprzedniej zmianie planu;
- w odniesieniu do 2012 r. – uznanie, iż zwroty środków pozostających na rachunkach dochodów własnych po 31 grudnia danego roku na rachunek bankowy Powiatu nie mogą być planowane w roku poprzednim, gdyż fakt nadwyżek stwierdzony jest dopiero w roku następnym;
- w odniesieniu do półrocza 2013 r. – wynikiem nieumyślnego zachowania pracownika prowadzącego ewidencję, który dokonał wydatku mając do dyspozycji środki oraz chcąc zachować określony termin płatności. Wniosek o zwiększenie planu dochodów został złożony po sporządzeniu sprawozdania półrocznego na sesję sierpniową Rady Powiatu.

Ponadto stwierdzono, iż na ww. sprawozdaniach brak było daty wpływu do Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach, czym naruszono § 42 ust. 2 załącznika Nr 1 (Instrukcja kancelaryjna) do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.), zgodnie z którym po zarejestrowaniu przesyłki na nośniku papierowym punkt kancelaryjny umieszcza i wypełnia pieczęć wpływu na pierwszej stronie pisma lub, w przypadku gdy nie ma możliwości otwarcia koperty, na kopercie. Z wyjaśnień udzielonych przez p. Lucynę Ekkert – Starostę Powiatu Tarnogórskiego wynika, iż w Starostwie nie praktykuje się umieszczania dat wpływu na sprawozdaniach budżetowych, które trafiają bezpośrednio do Wydziału Budżetu. Wpływ sprawozdania potwierdza się na egzemplarzach jednostek sporządzających sprawozdania.

Zadania z zakresu kontroli sprawozdań należały do obowiązków pracowników Wydziału Budżetu i Finansów (funkcjonującego do 30 czerwca 2012 r.), a następnie Wydziału Budżetu (od 1 lipca 2012 r.). Nadzór w tym zakresie należał do Naczelników ww. Wydziałów.

Wniosek nr 6

Rozważyć możliwość przeprowadzenia kontroli w Zespole Szkół Specjalnych w Radzionkowie, Powiatowym Młodzieżowym Domu Kultury w Tarnowskich Górach oraz Zespole Szkół Techniczno-Humanistycznych w Radzionkowie w zakresie zgodności wykonania wydatków z planem finansowym, mając na

uwadze art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 254 pkt 3, art. 223 ust. 1 i 3, art. 287 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), a ponadto art. 93 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 168).

Wniosek nr 7

Zapewnić dokonywanie kontroli formalno-rachunkowej sprawozdań składanych do Starostwa Powiatowego przez jednostki organizacyjne Powiatu oraz potwierdzanie daty ich wpływu, stosownie do postanowień § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn.zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *W okresie od 2010 r. do 9 września 2013 r. nieprawidłowo klasyfikowano odsetki z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek w § 8070 – „Odsetki i dyskonto od skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych, związanych z obsługą długu krajowego”, w brzmieniu od 1 stycznia 2013 r.: „Odsetki, dyskonto i inne rozliczenia dotyczące skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych, związanych z obsługą długu krajowego” zamiast w § 8110 – „Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek”.*

Powyższym naruszono postanowienia załącznika Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.), a następnie postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 lutego 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 215).

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości Powiatu Tarnogórskiego, zgodnie z obowiązującymi przepisami w okresie od 2009 r. do 15 kwietnia 2013 r., należały do p. Ewy Wachowiak – byłego Skarbnika Powiatu Tarnogórskiego. Od dnia 17 kwietnia 2013 r. obowiązki w tym zakresie należały do p. Cezarego Baryłko – Skarbnika Powiatu Tarnogórskiego.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach w zakresie stosowania prawidłowej klasyfikacji budżetowej odsetek z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, stosownie do postanowień załącznika Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz

środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- Zaniechano prowadzenia w latach 2010 - 2013 (do czerwca 2013 r.) ewidencji analitycznej konta 909 – „Rozliczenia międzyokresowe”, co było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. konta określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz z postanowieniami zakładowego planu kont, wprowadzonego Zarządzeniami Starosty Tarnogórskiego: Nr 81/2010 z dnia 31 grudnia 2010 r., Nr 22/2012 z dnia 13 kwietnia 2012 r., Nr 52/2012 z dnia 29 czerwca 2012 r., w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości w Starostwie Powiatowym w Tarnowskich Górach. W toku kontroli tj. z dniem 1 sierpnia 2013 r. zaprowadzono ewidencję analityczną do ww. konta.

Zadania w zakresie: prowadzenia pełnej rachunkowości budżetu Powiatu zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami, prowadzenia kont syntetycznych i analitycznych według podziałek klasyfikacji budżetowej w zakresie prowadzonych ksiąg oraz prowadzenia spraw związanych z rozliczaniem zaciągniętych kredytów i pożyczek należały do Podinspektora Wydziału Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawowali: w okresie od 2010 r. do 30 czerwca 2012 r. Kierownik Referatu Finansowego w Wydziale Budżetu i Finansów, w okresie od 1 do 31 lipca 2012 r. Naczelnik Wydziału Finansowo-Księgowego, w okresie od 1 sierpnia 2012 r. do 31 marca 2013 r. były Naczelnik Wydziału Budżetu, natomiast od dnia 20 maja 2013 r. nadzór sprawował Naczelnik Wydziału Budżetu.

W zakresie naliczania i udzielania dotacji w roku 2012 dla jednostek oświatowych, prowadzonych przez podmioty inne niż jednostka samorządu terytorialnego:

- W latach 2011 - 2012 nieprawidłowo ujęto w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach operacje gospodarcze w zakresie rozliczenia dotacji, polegające na tym, że:
 - na rok 2012 przekazano dotację do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w łącznej kwocie 3.080.539,45 zł. Z przyjętego i zaakceptowanego przez Wydział Edukacji rocznego sprawozdania, złożonego przez ww. podmiot, stanowiącego rozliczenie dotacji wynika, że należna dotacja wynosiła 3.052.902,31 zł. Różnica w kwocie 27.637,14 zł została przypisana do zwrotu. Jednak jako wartość rozliczonej dotacji błędnie zaksięgowano kwotę 3.080.085,33 zł (zamiast kwoty 3.052.902,31 zł)Powyższe wynikało z nieprawidłowego rozliczenia dotacji za rok 2011 r. Wyrównanie tej dotacji w kwocie 27.183,02 zł zaksięgowano jedynie w momencie wypłaty tj. w styczniu 2012 r. Nie skorygowano należnej jednostce dotacji za 2011 r. w księgach rachunkowych 2011 r. i nie ustalono zobowiązania z tego tytułu na koniec roku 2011. Wobec powyższego kwota wypłaconego w 2012 r. wyrównania wpłynęła na wartość rozliczenia dotacji przekazanej w 2012 r.

- w roku 2012 zaniechano ujęcia rozliczenia dotacji Salezjańskiego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w kwocie 344,37 zł, którą zaewidencjonowano tylko w momencie wypłaty, tj. w roku następnym. W okresie od stycznia do grudnia 2012 r. przekazano dotację w łącznej kwocie 3.207.770,57 zł i w takiej kwocie zaewidencjonowano jej rozliczenie. Natomiast z przyjętego i zaakceptowanego przez Wydział Edukacji rocznego sprawozdania, złożonego przez ww. podmiot wynika, że kwota rozliczonej dotacji wynosiła 3.208.114,94 zł. Nie skorygowano należnej jednostce dotacji za 2012 r. w księgach rachunkowych 2012 r. i nie ustalono zobowiązania z tego tytułu na koniec roku 2012. Zgodnie z art. 4 ust. 1 i ust. 2, art. 6 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn.zm.), jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. W księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Ponadto ustalono, że w Salezjańskim Ośrodku Szkolno-Wychowawczym została przeprowadzona kontrola za okres od stycznia do grudnia 2012 r., polegająca na ustaleniu faktycznej liczby uczniów i wychowanków. W wyniku tej kontroli ustalono faktyczną liczbę uczniów i wychowanków w ośrodku (tj. maksymalną liczbę uczniów w danym roku). Tak ustaloną liczbę uczniów i wychowanków przyjęto do ponownego wyliczenia należnej dotacji za 2012 r. W wyniku ponownego wyliczenia ustalono kwotę dotacji należnej większą o 13.580,02 zł niż wynikało to z rocznego sprawozdania, złożonego przez ww. podmiot.

Z wyjaśnień pracowników Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach wynika, iż kwota ta zostanie przekazana po zwiększeniu planu w tym zakresie.

Z kolei, zgodnie z postanowieniami Uchwały Rady Powiatu w Tarnowskich Górach Nr XLVI/433/2009 z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji oraz kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji dla szkół i placówek niepublicznych oraz publicznych prowadzonych przez osoby prawne lub fizyczne wraz ze zmianami:

- § 4 ust. 1 - dotacje ustala się w oparciu o rzeczywistą liczbę uczniów lub wychowanków według stanu na dzień 1 każdego miesiąca,

- § 7 - przy rozliczeniu dotacji - rzeczywistą liczbę uczniów/wychowanków w każdym miesiącu, ustala się poprzez podzielenie przez dwa sumy połowy uczniów w pierwszym i ostatnim dniu miesiąca oraz pełnej liczby uczniów w 15 dniu miesiąca.

Z powyższego wynika, że należna dotacja za 2012 r. wyliczona w wyniku kontroli przeprowadzonej w jednostce została ustalona według innych zasad niż przyjęta w uchwale Rady Powiatu Tarnogórskiego.

Zadania w zakresie rozliczenia dotacji w księgach rachunkowych wykonywali pracownicy Wydziału Finansowo-Księgowego na podstawie dokumentacji otrzymanej z Wydziału Edukacji. Kontrolę w Salezjańskim Ośrodku Szkolno-Wychowawczym przeprowadził Główny Specjalista Wydziału Edukacji. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 9

Ponownie rozliczyć dotacje na 2012 r. dla Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego oraz Salezjańskiego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, a następnie ująć w księgach rachunkowych wszystkie operacje z tym związane zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 1 i ust. 2, art. 6 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze zasady wynikające z postanowień Uchwały Rady Powiatu w Tarnowskich Górach Nr XLVI/433/2009 z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji oraz kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji dla szkół i placówek niepublicznych oraz publicznych prowadzonych przez osoby prawne lub fizyczne. w sprawie wraz ze zmianami.

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach w zakresie prawidłowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 4 ust. 1 i ust. 2, art. 6 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113) sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Daniel Kozłowski

